

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félfévre 6 K, negyedévre 3 K, — 1
Vidéken " 9 K, " 4 K, 50 L

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint az udvarban.

Germánia áll a hátunk mögött!

Hirdetik Nagysinken.

Az erdei szászok köréből oszias dolog híre érkezik. Veszedelemes izgatás folyik a szászok között az Apponyi-féle népiskolai törvény ellen, titkos összejövetelken és nyilvános gyűléseken tárgyalnak a felől, hogy és miképpen küzdjenek a magyarság és a magyar nyelv tanítása ellen. Hivalkodó elbizakodottsággal azt hirdetik a szász atyafiak, hogy a nagy Germánia kész őket e törekvésükben pénzzel és fegyverrel védelmezni.

Magyarországi szász papok hívták össze az izgató-gyűlést Nagysink-re, hol a múlt héten jöttek össze kitűnő barátaink. Ugyanekkor tartotta nagygyűlését a Gusztáv Adolf-Verein is, melynek vezetői közül megjelent Teutsch szász püspök, valamint a szász országgyűlési képviselők, többen Berlinből, Drezdából, Jenából.

A gyűlés során a felsőbb tanintézetek tanulóinak szövetsége is tanácskozott. Az ifjak így beszéltek a gyűlésen:

— Mi szászok mindenkor németek maradunk, a németiséget mindenütt terjesztjük és mindent elkövetünk az Apponyi-féle magyarizálási erőszak ellen. Anyaországunk, Germánia áll hátunk mögött és kész minket a magyarok ellen pénzzel és fegyverrel védelmezni.

E gyönyörű kijelentéseknek fültanui voltak: Mild Frigyes szolgabíró, Adleff Emil sinki járásbíró, Pildner Károly ágótai járásbíró, de egyiknek se jutott eszébe figyelmeztetni a szónokokat, hogy a hazafiatalan és izgató nyilatkozatoktól tartózkodjanak. A csendőrség azonban panaszt emelt az erzsébetvárosi törvényszéknél izgatás címén s a tettesek ellen már megindult a vizsgálat. A nagysink szász gyűléseken nyilvánvalóvá lett a többi közt az is, hogy a Gusztáv Adolf-Verein nem a szegény egyházakat segíti, hanem politikai tendenciákat szolgál és a pángermán érületet terjeszti. A fuzióban és létszám-emelésben utazó magyar kormány felől persze tehetnek a nemzetiségiek, amit akarnak. Nincs senki, aki a körmükre koppintana.

Hajdu megye Szabolcs ellen.

Rákosi Viktor nyílt levele.

Az a tapintatlan és Hajdu megye önkormányzatát lábbal tipró határozat, a melyet Szabolcs vármegye minapi közgyűlésén hozott, hogy Hajdu megyéből Nánást, Dorogot, Hadbázt és Téglást egyszerűen kiszakítsa és Szabolcs megyéhez csatolja, méltán okoz oly nagy háborgást a Hajduságon.

E miatt Hajdu vármegye még e hónap folyamán rendkívüli közgyűlésen fog tiltakozni a szabolcsi határozat ellen; sőt, arról van már szó, hogy ellenmozgalmat indítsanak Szabolcs megye ellen és az alsószabolcsi, ugynevezett ligetaljai járásnak Hajdu megyéhez való csatolását fogják szorgalmazni, a mely tényleg Debrecen felé gravitál, mert hiszen ott vannak Debrecen nagy erdőbirtokai is.

A szabolcsi határozat ellen akcióba lépett a hajdunánási követ: Rákosi Viktor is. Táviratban értesítette Kovács Gyula alispánt arról, hogy nyílt levelet intézett gróf Andrássy Gyula belügyminiszter-

LEGJOBB SZABÁSÚ FÉRI-INGEK FEKETEÉNÉL

Az első feleség.

Egész éjjel nem tudta behunyni a szemét Marescot. A menyasszonya képe nem hagyta el. A keresztneve, Virginia, szakadatlanul üldözte, mint ahogy néha valami dal szokott üldözni bennünket, amelytől nem tudunk szabadulni. A fejét behuzta a vánkosok közé s azt gondolta: „Holnap, tehát holnap! Anyakönyves, templom és családi lakoma”. S szerette volna, ha huszonnégy órával idősebb lett volna, feleséges ember, aki szabadult mindenféle ceremóniától! Ah, milyen boldogok fognak lenni kettesben! Legalább az első időben. S miért nem egész életükben? Látott már jó házasságokat is. Az övé is ezek közé fog tartozni. Várta a hajnal hasadását, miközben terveket kovácsolt. Szerda, május tizenkettő... Ez a nap az övé volt, úgy látszott, mintha csak neki világítana, mosolyogna és illatozna.

Az órája hatot mutatott. Tizenegy órakor kellett az anyakönyvi hivatalban lenni s azt gondolta, hogy alig ha fog elkészni. Miután sietség nélkül megmosakodott

és felöltözködött, végigjárt az összes szobákat a jóízű ember arcával, aki nem talál semmi kifogásolni valót. Minden készen volt. A fehér-arany szalonban minden váza tömve volt virággal. Micsoda barátságos ebédeket fognak enni a barna fatáblával kirakott ebédlőben, amelyben olyan kellemes tölgyfaillat lengett! Hogy fog gondoskodni a feleségéről, minden jó falatot neki hagy meg! S valahányszor elmegy hazulról, mindig hoz majd neki valami nyalánkságot, vagy más apróságot és már látta magát, amint este, kissé elkésve, apró, rózsaszínű szalagos csomagocskákkal fog belépni. A felesége, akinak a kíváncsisága fel fog ébredni, tapsolva ugrál majd körülötte s azt mondogatja:

— Mi lehet benne?

Szobáról-szobára járt, a dolgozó szobából a biliárd-terembe, onnan a télikertbe, onnan a vendégszobába.

A szemlélődést befejezve, belépett végre egy nagy szobába, a mely lovtáru szolgálta s a melyben össze-vissza hevert régi butor, ócska vas és ezerféle lim-lom: földgömb, fűrdőkád, uti-láda, öntöző kannák, ócska

képek, egy laterna magika. Már elakart menni innen, a mikor tekintete hirtelen egy szekrényre esett. Nagy, széles szekrény volt diófából, elfoglalta a szoba egy egész sarkát a fal mellett s rajta volt a kulcs is. Egy pillanat alatt felemelkedett lelkében első feleségének a képe s a falhoz kellett támaszkodni, hogy el ne uralkodják rajta egészen ez az emlék.

Tizennégy év óta özvegy volt. Regény, a mely úgy végződött, mint egy dráma. Berta... mily régen volt az! Mindjárt a tanulmányai befejezése után feleségül vette, nagyon szerette s az asszony hat esztendő múlva meghalt tüdővészben. Marescot sokat szenvedett; napok, hónapok, évek multak s most már alig gondolt rá az elhunytára. Így lett negyvennégy esztendő s életét munka és szórakozás között, leginkább utazással töltötte s ma, az esküvője napján, a véletlen különös játéka következtében ott áll, az előtt a szekrény előtt, a melyben az elhunytának az a néhány ruhadarabja s egyéb holmija volt, a mi még megmaradt.

Mit csináljon? Beletekintsen? Soha! Nem lenne hozzá bátorsága, meg nem is az

Iskolakönyvek és író-rajzszerkesztésére ajánljuk **Antalfy József** könyv- és papirkereskedését Piac-u. 44. Letzter kapu mellett Telefon 612

hez. A nyílt levelet megküldte nekünk is, melyet itt közlünk:

Kegyelmes uram!

Hajdu vármegyében mély izgalmat keltett az a hír, hogy exellentiaidnál járt Szabolcs vármegye küldöttsége, mely három ösi hajdu városnak Szabolcs megyéhez való csatlakozását kéri. Kegyelmes uram! Mi meg tudjuk érteni, hogy szomszédos atyáinknál, mikor süvegek mellé bokrotát akarnak tűzni, a mi szépséges Hajduságunkra gondolnak. De kérjük exellentiaidat, hogy ebben a dologban a mi szavunkat hallgassa meg és ezt vegye döntőnek. A mai Hajdu vármegye a Boesky vitéz kardja által kihasi-tott történeti alakulásnak egyenes folytatása. Elképzelhetetlen tehát, hogy a három ösi hajdu város, melynek területét a hajdu-nép vérével szerezte s szorgalmával száza-dokon át fölvirágoztatta és gyarapította, máshová tartozzék, mint Hajdu vármegyé-bez. Nánás, Hadház, Dorog nem szakadhat el a Hajduságunk hagyományok által megszentelt földjétől, melynek kebeléről se kishitü elkeseredettség, se Amerika lidérfénye letépni nem tudta. Nánás, Hadház, Dorog népe szívvel-lélekkel ragaszkodik a többi hajdu városhoz s a hajdu föld egy-ségéhez, melyet századokon át az együtt-ontott vér és az együtt végzett munka ve-rejtéke s a közösen átéltszenvedések könyei, tehát a legdrágább és legnemesebb vako-lat, tették szilárdá, szétválaszthatatlanná, szentté. Históriailag nevezetes földde nem régi lovagvárak elomló romjai, hanem a hajdu nép hű lelkének eleven emlékezőse, vagyis öntudatos hazafisága, avatja e terü-letet. Minden földarabolás e hű lelkekben élő hagyományok lassu elhalványulását s egykor talán teljes pusztulását jelentené.

Kegyelmes uram! Csak azt kérjük, hogy a döntés előtt Hajdu vármegye és a hajdu nép szava is meghallgatást nyerjen. Kiváló tisztelettel Nagyméltóságodnak alázas szolgálja

Rákosi Viktor,

a hajdunánási kerület országgyűlési képviselője.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Beiratkozás a polgári fiúiskolába.
A debreceni négy osztályu nyilvános magán polgári fiúiskolába (Abeles intézet, Szécheny-utca 23. sz., I. em.) a jövő tanévre szóló beiratkozásokat naponta d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig fogadja el az igazgatóság.

a pillanat ez. Tétovázott, de aztán össze-szedte az energiáját s elfordította a kulcsot. Penészes szag áradt eléje. Elkezdett kutatni a ruhával s fehérneművel telt skatulyákban. Itt volt egy kis sacht, mezei virágokkal töltve, amott egy pár kis fekete, atlasz-papucs, zsebkendők, az ő monogrammjával: B... Berta! Marescotnak tizenégy évi özvegyiség után úgy tetszett, mintha megint érezné Berta esőkját, karjának szoritását a nyaka körül! Berta igazán szerette. Bolond, háromszor bolond, hogy most uja meg akar házasodni! Mikor egy novemberi napon a halottvivők beléptek a halottas szobába, akkor ő tébolyodott fájdalomában odarohant a koporsóhoz, átölelte s azt kiáltotta:

— Nem akarom, hogy elvigyék!

S most ünnepi öltözékben volt, hogy lakodalomra menjen, lakodalomra! Ó, mit fog róla gondolni Berta, ha ő is látja ezt a gyalázatosságot! S ajkához szoritotta az ereklyéket, a könyvével itatta, a szívéhez szoritotta.

Lelkében újra átélte a vele töltött hat esztendő.

Püspökválasztás. A püspök-ladányi ref. egyház presbiteriuma, mely az első választás alkalmával Baltazár Dezsőre szavazott, a szü-kebb választásnál a maga 5 szava-zatát Eröss Lajosra adta.

A ref. leánynevelő intézet övmeg-nyitó isteni tiszteletét folyó hó 5-én d. e. 9 órákor tartjuk a Kossuth utcai templom-ban. Ezt követi 10 órákor a hivatalos meg-nyitás az intézet dísztermében. Ugy az is-teni tiszteleten, mint a hivatalos megnyitá-son szívesen látjuk a t. szülőket. Az igaz-gatóság.

Hitelviszonyok Debrecenben

És a környékén.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara működéséről most ki-adott jelentésében élénk színekkel ecseteli a kerületbe tartozó vár-megyék hitelviszonyait. A kerü-let hitelintézeteire a világszerte pusztító pénzdrágaság általában erősebb hatást nem gyakorolt.

A válságos idők dacára a hi-telintézetek mult évi forgalma ugy az üzletágak mérve, mint az elért üzleti nyereség tekintetében igen kedvező s az előző évekhez viszo-nyitva fokozatosan növekedő volt. Ezt tanúsítják a kerület részvény-társulati alapon működő 137 pénz-intézetének az előző évivel össze-hasonlított alábbi adatai. Az összes intézetnél volt:

	1906. évben	1907. évben.
Betét	161.210,160 K	175.795,835 K
Váltószámitolás	172.857,840 "	195.129,551 "
Vizleszámitolás	66.162,328 "	75.200,800 "
Jelzálogköcsön	68.718,620 "	81.973,572 "
Egyéb köcsönök	30.294,133 "	35.473,379 "
Kezelési köcsönök	1.276,453 "	1.822,165 "
Összes nyereség	4.655,206 "	5.945,800 "
A részv. tőkék össz.	27.923,400 "	33.129,538 "
Tart. tőkék összege	16.650,323 "	21.138,571 "
Nyudgij-alapok	1.575,799 "	1.809,865 "

Az osztalék-viszonyok is ke-dvező képet adnak: osztalékmini-mum volt 4% (két helyen), tul-nyomó rész 5—8% közt (58 inté-zetnél); legmagasabb 35% (egy

intézetnél); számos intézetnél 10—20% közt. A kamarai kerület pénz-intézeteinél tehát nem ritkaság a magas osztalék. Így 35 százalé-kot fizetett részvényeseinek a nyir-egyházi takarékpénztár egyesület részvénytársaság, melynek egy mil-lió korona részvénytőkéje után 1907. évben 264,081 korona tiszta nyere-sége volt.

Ugyancsak magas osztalékok (30%) fizetett részvényeseinek a kétszázézer korona alaptőkével bíró Bereg-munkácsi takarékpénztár is. E takarékpénztárak részvényesei tehát nem panaszkodhatnak.

VÁRMEGYE.

Vakmerő betörések. Az elmúlt éjjel Hajdunegyében két vakmerő betörés történt. Mindkettőt ugy követték el tettesek, hogy a ház falát aláásták. Az egyik betörés Hajduszoboszlón történt, ahol Szücs Balázs jómódu gazdától ezernégyszáz korona kész-pénzt és nyolcezer koronáról kiállított ta-karékpénztári könyvét loptak el. A másik betörés Vámospécsen történt, ahol Balogh Ferenc gazdalkodó házat ásták alá a betö-rők és ugy hatoltak be a szobába. Nagy mennyiségű értéktárgyat és készpénzt loptak el. Valószínűleg mindkét betörést kőbor cigányok követték el.

Megszűnt a kúteges hagymáz.
Ez a veszedelmes betegség, mely hónapokig tartotta rémületben Hajdu-hadház közönségét, végre megszűnt. Az utóbbi 24 óra alatt már nem volt beteg sem a hadházi járvány-kórházban.

Ugrás a kutba. Megunta az életét Halmi László 38 éves, máv. munkás, aki a hajdunánási állomáson szolgál. Nem tudni, mi jött hirtelen hozzá, hogy tegnap délelőtt az állomási személyzet szemeláttára az ott levő szabad kutba ugrott. Ugrás közben azonban megbánta tettét, a hideg víz kijőza-nító hatással volt rá, mert eszeveszetten kezdett segítség után kiáltozni. Rögton a segítségére mentek és ki is szabadították kellemetlen helyzetéből az életkedvhez ka-pott öngyilkosjelöltet.

Rejtelmes rablómerénylet.

A sebesült vállomása.

Hogy történt a rablás.

Lapunk tegnapi számában megirtuk, hogy Bán János 29 éves lókupecet ismeret-len rablók tegnap délután Erzsébetfalva közelében hasba lötték és kirabolták.

Az életveszélyesen megsérült ember a Szent István kórházba került, ahol a rend-őrség kihallgatta.

Kihallgatása és a megejtett nyomozás után a rendőrségnek az a gyanuja, hogy Bán öngyilkossá akart lenni.

Lehet azonban, hogy a rendőri felfo-gás nem fődí a valóságot.

Megejtett vizsgálat és Bán János val-lomása szerint a tényállás ez:

Bán János Budapestre jött, hogy lo-vakat adjon el. Bizományban kaott lovakat. Ezeket eladta a lóvágóhidnak és 470 koro-nát kapott értük. Ez mind idegen pénz volt.

Vásár után elhatározta, hogy kimegy Erzsébetfalvára egy ismerősét meglátogatni.

S egyszerre hallotta, hogy a kolostori óra tizenkettőt üt. Felugrott s egy pillanat alatt látta az egész rettenetes és nevetséges katasztrófát: mindenki ott van összegyüle kezve az anyakönyvi hivatalban, a szülők, a menyasszony már egy óra óta.

Nos jó! Már későn van.

Az ő menyasszonya az a kis halott, akit nem szeretett eléggé. Érezte a jelenlétét ott maga körül s nem volt szüksége más feleségre.

S a válságra, amely az imént gyöt-örte, most valami szelid bágyadság követ-kezett. Némán engedett szabad utat a kö-nyeinek s néma fájdalommal borult rá fe-lésége emlékére. Mikor Agáta, a vén cseléd, aki mindenhol kereste, belép ebbe a szo-bába, ijedten kiált fel:

— De uram, mi baja? Az anyakönyvi hivatal . . . az esküvő?

De Marescot feláll s fáradt mozdulat-tal intve felel:

— Nem . . . most már nem . . . so-hasem.

H. L.

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” szinszappana

A nyugati pályaudvarnál betért egy kocsmába és a zsidótól 20 fillért kért kölcsön utiköltségre.

— Minek kért, ha volt pénze — kérdezi a vizsgálatot vezető Szmecana rendőrfogalmazó.

- Nem akartam váltani.
- Hogy hívják a kocsmárosot?
- Mi csak zsidónak hívjuk.
- Hol a kocsmá?

Bán csak annyit tud, hogy a nyugati pályaudvarnál, aztan így folytatja:

Mégis gyalog indult Erzsébetfalvára, de eltövedt és két finántól a vámnál megkérdezte, merre kell Erzsébetfalvára menni?

Hogy melyik vámnál kérdezte, azt ismét nem tudja megmondani, azt állítja, hogy a nyugati pályaudvar közelében. A detektívek most nyomozzák a zsidót és a két finántot.

Bán szerint a kérdezősködést meghallotta két fiatal ember, ezek aztán melléje szegődtek azzal, hogy ők is Erzsébetfalvára mennek.

Sokáig mentek, egyszerre csak éles fájdalmat érzett a hasában és eszméletlenül összeesett. A mikor felébredt, a hasából vérzett és ki volt rabolva.

Szmecana rendőrfogalmazó kérdésére azt mondta, kétszáz lépésnyire lehetett Erzsébetfalvától. Ez délután hat óra tájban volt.

Nagynehezen elvándorogott Erzsébetfalvára, ott elment egy kuruzslóasszonyhoz és kivétette a golyót a hasából.

Hogy hívják, hol lakik a kuruzslónő, azt nem tudja megmondani. De tény, hogy hasán friss lőtt seb van, vajjon a golyó benne van-e még vagy nincsen, azt csak később Röntgen sugarakkal fogják megállapítani.

Az orvosi vélemény szerint a lövés közvetlen közelből történt, önlövés is lehetett.

A javasasszonytól visszajövet Budapest felé, de a Lóverseny-dűlőn (szemétfuvarozótelepen) levő 89-es rendőrorszobán túl nem tudott eljutni, éppen csak annyi ereje volt még, hogy az órszobába beszóljon és elmondja, mi történt vele, aztán elalélt.

A rendőr ur felvette a panaszt, kihívta a mentőket, elszállította a sérültet, azután leült és megírta a jelentést. Megírta kérem. Hogy ez mit jelent, kitűnik abból a tényből, hogy a főkapitányságon tíz óra után értesültek a rablójelkességről. Tehát öt órával később. Ami a bűnyomozásra roppantul előnyös. Meg kell jegyeznünk, hogy minden órszobában van telefon, mely a főkapitánysággal közvetlen összeköttetésben áll.

A mentők a szerintük józan embert a Szent-István kórházba vitték. Hogy ivott volna, nem vették észre, részeg semmi esetre sem volt, csak erősen ügyefogyott. Állapota életveszélyes, így ha vallomásaiban ingadozó, ennek nagy fontosságot tulajdonítani nem lehet.

A detektívek éjjel óta nyomoznak, hogy az igazi tényállást kiderítsék.

VÁROSHÁZA.

A törvényhatósági bizottság legtöbb adót fizető tagjai 1909. évre szóló névjegyzékének összeállítására, illetve kiigazítása céljából a legtöbb adót fizetők névsora a folyó 1908. év szeptember hó 4-től 8 napra — az 1886. XXI. t.-cikk 25. §-a rendelkezéséhez képest — a város főjegyzői hivatalában közszemlére kitétetett és ott az érdekeltek által a hivatalos órák alatt (d. e. 8—1 óráig) megtekinthető. Az igazoló választmány a legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok 1909. évi

névjegyzékének összeállítására, illetve kiigazítása tárgyában üléseit a f. 1908. év szeptember hó 14. és 15. napjain délután 3 órától 6 óráig tartja. Felhívatnak tehát mindazok, akik a közszemlére kitétt névsor ellen felszólalni kívánnak, vagy az 1886. évi XXI. t.-cikk 26. §-a értelmében adójuk kétszeres beszámításának kedvezményét az 1909. évre igénybe venni óhajtják, hogy a fent kitűzött határidő alatt, vagy az igazoló választmány ülésein előszóval vagy írásban jelentkezzenek és jogosultságukat igazolják, annyival is inkább, mert későbbi felszólalások figyelembe vételén nem fognak. Az 1886. XXI. t.-cikk 26. §-a értelmében államadójuk kétszeres számítását igényelhetik: az állami-, felekezeti-, törvényhatósági-, községi és magánintézetek tanárai; — a tudományos akadémia tagjai; — az akadémiai művészek; — folyóirat és lapszerkesztők; a lelkészek; az ipar- és kereskedelmi kamara bel- és külső tagjai; — ugyancsak a magyar államban érvényes oklevéllel ellátott tudorok, tanárok, ügyvédek, bírák, orvosok, mérnökök, építészek, gyógyszerészek, sebészek, bányászok, erdőszek, gazdaszok, gazdaszettek és állatorvosok. Debrecen, 1908. szeptember hó 1. Az igazoló választmány.

Iparosok alapítványa. A néhai Meszena polgármester által tett alapítványra beérkezett pályázatok felett tegnap döntött a tanács. A tanoncok 300 koronás ösztöndíját Kozma Imre csizmadia tanonc, a segédekét Munkácsi Mihály kőműves segéd, a mesterek 600 koronás díját pedig Csukás Lajos reszelővágó nyerte el.

Debrecen a mult hóban. A város közigazgatási bizottsága ma délután 3 órakor tart ülést, amelyen a Berlinben időző főispánt a polgármester fogja helyettesíteni.

A városok segélyezése. Gróf Andrassy Gyula belügyminiszter szeptember huszadikára ankétra hívta egybe a városok polgármestereit. A város-segélyezési szaktanácskozmányon tárgyalásra kerülnek mindama városok segélyezési összegei, a mely városok eddig a kellő segélyezésben nem részesültek. Első sorban az fog tekintetbe jönni, hogy az állami szolgáltatmányok mennyi költséget okoznak a városi törvényhatóságoknak. — Debrecenből Kovács József polgármester vesz részt a tanácskozáson.

Rendület a husvizsgálatokról. A földmivelésügyi kormány rendkívül szigorú, kötetnyi terjedelmű rendületet adott ki a kötelező husvizsgálatokról. A husvizsgálatok ügyében ma délután 4 órakor értekezlet lesz a városházán.

Előljárási ülés az ipartestületnél.

Tegnap délután tartotta meg az ipartestület előljárási rendes havi gyűlését saját tanácstermében.

Az ülést Dávidházy Kálmán ipartestületi elnök vezette, jelen voltak még Scheibner Gyula jegyző, mint előadó, dr. Kőrössi Kálmán ügyész, míg az iparhatóságot Vétőssy Béla rendőrfogalmazó képviselte.

Kevéssel öt óra után nyitotta meg el-

nök az ülést s buzdító szavak kíséretében kiosztja a felszabadult tanoncok oklevelét. A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után előadó felolvassa a debreceni kereskedelmi és iparkamara átiratát az esti és vasárnapi szaktanfolyamok megtartására vonatkozólag, melyben a kamara értesíti az ipartestületet, hogy a tanfolyamot október 1-től nyitja meg. Az átiratot örömmel veszi tudomásul az előljárási s elhatározta, ha megfelelő számú jelentkező akad, akkor a város anyagi hozzájárulásával megkezdik az oktatást.

Ugyancsak az iparkamara átiratban felhívja az ipartestületet, hogy észrevételeit az új ipartörvény tervezetre vonatkozólag a hó 10-ig terjessze be. Az előljárási elnök tesz a felhívásnak s hogy ezen munkálatait belejezze, ma, pénteken és szeptember 7-én este 8—10-ig vita estélyeket tart az ipartestület helyiségében.

Dr. Kőrössi Kálmán ügyész köriratot készít, melyben minden iparosnak, saját érdeke megvédésére tájékoztat nyújt az új végrehajtási novelláról s ezen körirat annak idején minden iparosnak kézbesítettetni fog. A mészáros iparosok az előljárási útján kérik a városi tanácsot, hogy jelöljön ki a város külső részén helyet, ahol minden pénteken borju vásárt tarthassanak.

Több apróbb ügy elintézése után elnök az ülést fél nyolckor berekesztette.

SZÍNHÁZ

Színházbizottsági ülés. A városi színházbizottsága szeptember 8-án, kedden délután 4 órakor tart ülést, amelyen a szezonnyitás ügyéről fogja megtenni előterjesztéseit Oláh Károly színházfelügyelő tanácsnok és Zilahy Gyula színházigazgató.

Ajánlás a színésziskolába. A városi tanács a Solyomosi Elek színésziskolájába két növendéket ajánlott: Kóvér Erzsébet és Novák Etelkát.

Titokzatos eset a Péterfiai temetőben.

Gyilkos merénylet, vagy öngyilkosság?

Egy pék tanonc rejtélyes eltűnése.

Titokzatos eset történt tegnap a Hadházi úton, közvetlen a Péterfiai utcai temető közelében. Egy pék tanonc körül szárnyal a fáma, aki tegnap előtt gazdájától megszökött és tegnap délelőtt két lösebtől vérezve találtak reá a temető szélén. Minden valószínűség szerint öngyilkosságot kísérelt meg, azonban nincs kizárva, hogy a fiu egy gyilkos merényletnek lett az áldozata. Az ügy illetén állása is már nagyon homályos és titokzatos, de még titokzatosabbá s rejtélyesebbé teszi az a körülmény, hogy midőn a lösebeiktől vérző fiuért gazdája érte ment és el akarta szállíttatni, már csak hült helyét találta.

Szöke Imrének hívják az eltűnt fiut. Tizenhat éves pék tanonc,

Saját termésű kerti bor literes és fél literes üvegekben kapható Széchenyi utca 42-ik szám alatt.

4
 aki Marx János, Kut utca 140. sz. alatt lévő pékműhelyében volt alkalmazva. Szőke Imre, körülbelül két évvel ezelőtt állott Marx János pék mester szolgálatába és szolgálati ideje alatt nem éppen a legbűségesebb alkalmazottnak bizonyult. Többször ott hagyta már gazdáját és mindannyiszor apróbb esinytevésekkel károsította meg. Édes anyja kérésére, miután mindig javulást fogadott, főnöke visszavette. Tegnapelőtt délután azonban újra eltűnt.

Egy másik tanone-társával együtt kenyeret vitt a tanítói árvaházba és midőn az árvaház kapuja elé értek, a nála levő kenyeret átadta társának azzal, hogy várja meg, mindjárt jön. Eltávozott s azóta nyoma veszett. Társa órák hosszat várta, azonban Szőke Imre nem tért vissza. A faképnél hagyott fiú végre is hazament főnökéhez és elmondta társa eltűnését. A pékmester nem sokat hederített rá, hozzá volt szokva Szőke Imrénnek ily fajta elillanásához és emiatt nem tulajdonított a dolognak különösebb fontosságot.

Tegnap délelőtt azonban jelentették neki, hogy Szőke Imre, a megszökött tanonc ott fekszik a Péterfia utcai temető árkában két lösebtől véresen. Egyik lösebb bal oldalán s a másik pedig bal combján van. Szőke Imre azt mondta az őt megtaláló embernek, hogy öngyilkossági szándékból revolverrel meglötte magát, azonban ez, a két lösebb fekvése miatt nagyon valószínűtlennek látszott.

Marx János nyomban kisetelt a megjelölt helyre, azonban Szőke Imrét már nem találta ott. Ellenben talált friss véryomokat. Marx János a temető mellett levő kert örétől kérdezősködött, aki azt mondta, hogy látta, midőn a fiú egy másik fiúval együtt a temető árka mellől távozott.

A pékmester értesítette a fiú édes anyját, aki mit sem tudott fia újabb eltűnéséről. Följelentés ez ideig még nem történt ebben a rejtélyes és titokzatos ügyben.

UJDONSÁGOK.

* **Debreceni orvosok Zomborban.** Az országos orvos-szövetség vasárnap tartja évi kongresszusát Zomborban, ahova e vendégszerető város meghívta az idén a magyar orvosokat. A kongresszus elnöke dr. Kéthly Károly udvari tanácsos, a hírneves orvostanár lesz; városunkból részt vesznek azon dr. Ujfalussy József kir. tanácsos, kórházi igazgató, dr. Bruckner Ernő főorvos, az üzletvezetőség egészségügyi tanácsosa és dr. Széll Kálmán, a kerületi betegpénztár orvosa. Gyűlés után az orvosok egy része s közöttük a debreceniek is, Boszniát és a dalmát tengerpartot utazzák át.

* **Halálozás.** Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtethetlen jó apának, apósának, nagyapának: Id. Matolcsy Ferenc nyug. m. kir. honvéd huszár századosnak folyó hó 3-án, reggeli 7 órakor, életének 89-ik, özvegyiségének 5-ik évében 3 heti betegség után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 5-én, délután 3 órakor fognak a ref. egyház szertartása szerint a Pocsirta utca 11-ik számú háznál tartandó gyászima után a Kossuth utcai temetőben örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat s az elhunytak tisztársait szomorodott szívvel meghívjuk. Aldás és béke drága porairal Gyermekai: Matolcsy Mária özv. Gyulai Lászlóné gyermekeivel. Matolcsy Ilona férjével Nagy Károlylyal és gyermekeivel. Matolcsy Ferenc nevével Naszó Kornéliával és gyermekeivel. Dr. Matolcsy Kálmán nevével Bálint Juliskával és gyermekeivel. Néhai Matolcsy Erzsébet férjével Kovács Lajosné gyermekei, valamint számos rokon nevében is. A temetést Gebauer K. tem. int. rendezi.

* **Mezőgazdasági kamara Debrecenben.** A földművelésügyi miniszter által készített mezőgazdasági kamarákról szóló törvényjavaslat tervezetre vonatkozólag egymásután nyilatkoznak meg a vidéki gazdasági egyesületek, melyek beérkezett véleményeit az OMGE. ugyanis, mint a gazdasági egyesületek országos szövetsége, gyűjti egybe s terjeszti a f. évi október 21-én megtartandó szövetségi nagygyűlés elé, ahol az ügy előadója Mérey Lajos orsz. képviselő lesz. Legutóbb a Debreceni Gazdasági Egyesület részletesen megvitaván a törvényjavaslatot, azt örömmel üdvözölve, mielőbb életbeléptetőnek véleményezte. Hangsúlyozza azonban a Debreceni Gazdasági Egyesület, hogy Debrecen részére, az elsők között szervezendő mezőgazdasági kamarát követel.

* **Szerencsétlenség a dohánygyárban.** Súlyos szerencsétlenség történt tegnap délután a dohánygyárban. Nagy Julianna munkáseleány egy dohányvágó géppel bal keze két ujját véletlenül lecsapta. A szerencsétlenül járt leányt bevitték a kórházba, azonban megoperálása után lakására szállították, ahol tovább gyógykezelik.

* **A debrecen-nagyvárad helyi érdekű vasut.** A tervbe vett debrecen-nagyvárad helyi érdekű vasut ügye minden lépésénél akadályokba ütközik. Legújabbán Kiszántó község képviselő-testülete 15,000 koronát szavazott meg a vasut építési költségeire. A képviselő-testület határozatát a vármegye elfogadta s jóváhagyás végett a belügyminiszterhez küldte fel. A belügyminiszter a képviselőtestület határozatát nem hagyta jóvá, mert azt tulmagasnak találta. Leiratában azonban jelzi a miniszter, hogy kormányhatósági jóváhagyását nem fogja megtagadni, ha a 15,000 koronát redukálja a község.

* **Elopott aranylánc.** Goldmann Hermann hajduböszörményi kereskedőtől ismeretlen tettes egy értékes aranyláncot ellopott. A meglopott kereskedő gyanúja eselédje, Kiss Róza ellen irányul, aki ugyan tagadja, hogy ő követte volna el a lopást, mindamellett a gyanu alapos. A debreceni kir. ügyészség folytatta a vizsgálatot.

* **Brutális cigányok.** Óriási botrány volt tegnap este felé a Miklós utca 40. sz. ház előtt. Lakatos Miklós és János cigány zenészek megtámadtak egy fiatal leányt, M. Irént és tetteleg is inzultáltak. Reprodukálhatatlan szidalmak között letépték bluzát, úgy ütlegelték, míg végre a brutális cigányokat egy rendőr bekísérte a bünygyi osztályra, ahol szigorú eljárást indítottak ellenük. A megtámadott leány nem tett panaszt s így csak utcai botrány miatt folyik ellenük az eljárás.

* **Ujfalussy József dr. beteg.** A debreceni közpórház országos híri igazgató-főorvosa, Ujfalussy József dr. kir. tanácsos, tegnap óta betegen fekszik Séta kerti nyaralójában. A beteg főorvost Csikos Sándor dr. gyógykezeli. Állapota ugyan aggodalomra okot nem ad, mindamellett több napig kell ágyban feküdnie. Betegsége hülésből származik.

* **Csőd.** A debreceni kir. törvényszék csődöt rendelt el Konkoly Sándor hajdudorogi fűszerkereskedő ellen. Csődbiztosul Almos Zoltán dr. albirót, tőmeg gondnokul dr. Szervanszky Imre ügyvédet és ennek helyettesül dr. Láng Béla ügyvédet nevezte ki.

* **Verekedés egy éji mulatóban.** Tegnap számunkban már megirtuk, hogy a Tizenháromváros utca egyik éji mulatóhelyén Miszti István és Óri Gyula eszímadia segédek nagy botrányt rogtönöztek s a mulató tulajdonosát és ennek feleségét súlyosan megverték. A megvert házaspár tegnap tette meg foljeientését a rendőrségen a két garázda eszímadia legény ellen.

* **Lépre került tékozló fiú.** Pár hóval ezelőtt a debreceni rendőrség elfogta Fehér Sándor hajduböszörményi fiatal legényt, aki apjától több ízben lopott és általában apja vagyonát tékozlta. Legutóbb 150 koronát lopott el apjától és ezzel a pénzzel Debrecenbe jött mulatni. A rendőrség akkor elfogta, a pénzt elkobozta tőle, a mire azt mondta, hogy az a pénz az ő jogos tulajdona. Ez állítása azonban nem használt, mert a rendőrség nem adta át neki az elkobzott pénzt. Elleuben azt mondták neki, hogy ha pár napon belül nem jelentkezik a pénz tulajdonosa, akkor átveheti. Egy kis büntetést is róttak rá s végül kitiltották a város területéről. Tegnap mindennek dacára megjelent a rendőrségen és kérte a tőle elkobzott pénzt. Ekkor kiderült, hogy Fehér Sándor neve szerepel a Rendőri Közlönyben, a melyben lopásért körorzik. Az ilyen módon léprekerült tékozló és tolvaj legénykét a rendőrség letartóztatta és még tegnap átkísértette a kir. ügyészség fogházába.

* **Iparosok figyelmébe.** Értesítetnek az iparosok, hogy az új ipartörvény folytatólagos tárgyalása folyó hó 4-én (péntek) és folyó hó 7-én (hétfőn), mindenkor esti 8 órakor fog az ipartestület disztermében eszközöltetni, ahová az érdeklődők meghivatnak. Ipartestület.

* **Debreceni Zander gyógyintézet** Piac-utca 59. Telefon 389. Teljes fizikális gyógyberendezés. Főbb javak: Idült gyomorbelátónia, székrekedés, elhízás, kősvény, csusz, idegzsák (ischias) stb. Csonttörések és egyéb sérülések után visszamaradt mozgás-zavarok. Érelmeszesedés, szivbajok, bronchialis asthma, neurasthenia, benuások. Gyenge testalkatu gyermekek fejlesztése (Zander módszerével). Gerincgömbülések. Forró lófürdők, villamozás. Az órák beosztása: Férfiak d. e. 12-1-ig és d. u. 6-7-ig. Nők d. e. 11-12-ig és d. u. 5-6-ig. Gyermekek d. u. 4-6-ig látogatási órák Dr. Szász Adolf orvos.

* **Beiratások a gazdasági ismétlőiskolánál** a szerda és szombat délután 3—5-ig a városbázán (I. em. 25. sz. szobában), egyéb napokon pedig a gazd. ism. iskolánál eszközöltek. A beiratások f. évi szeptember hó 25-ig tartanak.

* **Nyilvános köszönet.** Az „Egyetértés” önképző-dal és zeneegylet elnöksége ez utón mond hálás köszönetet mindazoknak, kik múlt hó 16-án tartott zászlóavatási ünnepélye alkalmával nemes szívű adományaikkal a kitűzött jótékony célokat előmozdítani kegyeskedtek. Egyenként 3 koronával: Borsi Károly, Kratzer Antal, Körös Sándor, Szoboszlai János, Martinidesz Alajos, Mikli Lajos, Ari Lajos, Borsi Sándor, Estók János, Sebők Pál, Klingler János, Strebelovszky Lajos, Tóth József, Tóth Ferenc, Nagy Gyula, Sipos László, Katona József, Korcsolyai Antal, Ambrus Péter, Óri István, Schuld Márton, Medveczky Károly, Ferge Lajos, Csizmadia Imre, Jankovits Lajos, Katona Gábor, Csaholy Zsigmond, Horváth Antal, Nagy Sándor, Simon Kálmán, Sárvári Lajos, Kemény Izidor, Reke Gusztáv, Fűredi József, Kiss Lajos, Lehocz István, Hering Béla, Vitányi Mátyás, Seres Antal, Püspök István, Pettermann F., Seres Antal II., Boné Ferenc, Riesz Henrik, Faragó Sándor, Vass István, Takáts István, Polcsin János, Sallay József, Kalmár István, Mucsinszky Miklós, Pénzes Imre, Tamássy Dezső, Szabó Sándor, Nagy István, Mandel L., Eles Sándor, Groosz Vilmos, Bakó Zoltán, Bodnár Mihály, Mike István, Kádár Ferenc. Egyenként 2 koronával: Mihajlovits Sándor, Lakatos Emil, Balogh M., Kovács I. (Folytatjuk.)

* **Elveszett egy szentgyörgy-tallér** a Nyomtató utcától kezdve, színházudvaron át, Batthyány, Varga és Teleky utcán menve, egészen a népkertig. A megtaláló jutalmat kap Nyomtató utca 7. sz. alatt.

* **Debrecen szálloda** a vidéki polgárság találkozó helye. Állandóan frissen csapolt Hagenmaacher sör, tisztán kezelt érkörtvélyesi fajborok kimérése. Ujabban a Tabb d'hot rendszert vezetem be étteremben. 1 ebéd 3 fogásból: leves, sült, tészta vagy sajt, esetleg gyümölcs 1 korona. Vacsora: 1 sült, 1 sajt 70 fillér. Ajánlom továbbá tiszta vendégszobáimat a város központján, 1 személyre 140 fillértől 3 koronáig. Kisebb, esetleg nagyobb társaságoknak külön kis éttermek (separék) rendelkezésre állanak. Figyelmes kiszolgálás. Szíves pártfogást kér tisztelettel Kovács Aladár vendéglős. Havi abonama 40 korona.

* **Szülők és tanulók figyelmébe** ajánljuk a Hegedüs és Sándor céget, ahol az összes iskolákban használt tankönyvek ódon és új állapotban beszerezhetők, mindenféle papír-, író- és rajzszerekkel együtt.

* **P. Nagy Zoltán zeneiskolájában** a beiratások megkezdődtek. Tandíj az alsó osztályokban 4 forint, a felső osztályokban 5 forint havonként. Hivatalos órák: d. e. 9 12-ig délután 3—5-ig. Helyiség: Hatvan utca 7. szám.

* **Iskolakönyvek ódon és új állapotban** Telegdi K. Lajos utóda, Eperjesy István cégnél beszerezhetők. Ugyanott mindenféle író és rajzszer is kapható.

* **Purítás szappan, felsőes fehér-rózsa illatu, fehér színű, bőrfinomító, lanollinnal készült remek szappan, méltó párja a már jól ismert pármái ibolya szappannak.** 1 drb. 70 fillér, 3 drb. 2 kor. Kitűnő gyermek szappan 1 drb. 40 fillér, 3 drb. 1 kor. Mindkét szappant készíti Szabó Béla piperezappan-gyáros, Miskolcon. Főraktár Debrecenben, Jóna és Jóna drogériájában.

* **Találtatott egy forrás**, ahol minden szülő és tanuló könyveit új és használt állapotban, ugyancsak írószerek szükségleteit a legolcsóbban szerezheti be. Saját érdekében áll tehát „Aczél Henrik” modern antiquáriuma könyv- és papírkereskedését felkeresni. Piac utca 24., a ref. kistemplommal szemben. Telefon 575.

* **Beiratkozók tudomására** adjuk, hogy az összes iskolákban elírt tankönyvek új és használt példányokban Antalffy Józsefnél, Piac u. 44. (Letzter fényképész mellett) kaphatók.

* **A nyelv és irodalmi intézet** francia irodalmi tanszékét szeptember hó elsejétől M. Michaux fiatal francia író és költő, a Revue de Hongrie munkatársa fogja betölteni. A francia metodikus tanítást és társalgást pedig M. Charles Pagnet és neje vezetik. Az intézetbe egyébként ezideig is sokan iratkoztak be.

* **Utazó bőröndök.** Nyulszőr pehely könnyű kalapok 250-ért, fiú és férfi szalma kalapok 1 koronáért. Hosszu száru női keztyű 29 krajcárért kapható, a Nyakkandó király volt helyiségében Stern F. főposta mellett.

* **Ügyvédek és kereskedők figyelmébe.** Az új végrehajtási törvény értelmében szükséges „Bejelentés” és „Értesítés” nyomtatványok kaphatók Hegedüs és Sándor papírkereskedésében, Kossuth u. 11.

TÁVIRATOK.

Kihallgatás az uralkodónál.

Bécs, szeptember 3. Az uralkodó ma külön kihallgatáson fogadta Aehrenthal báró külügyminisztert, utána pedig Ferenc Ferdinánd trónörökösét, akivel a hadgyakorlatok ügyét beszélt meg.

Ischl, szept. 3. Ferenc Ferdinánd főherceg trónörökös ma reggel 9 óra 27 perckor megérkezett az ischli pályaudvaron, ahol egy szárnysegéd várta. A főherceg az Erzsébet-szállodában vett lakást. A trónörökös látogatásának egyedüli célja az, hogy 6 felségével a hadgyakorlatokra vonatkozó intézkedéseket megbeszélje. Az a hír, hogy Lajos Viktor főherceg állítólag szeptember végén újból látogatást tesz Ischlben, nem felel meg a valóságnak.

Ischl, szeptember 3. Báró Aehrenthal külügyminiszter ma báró Gazern követ kíséretében ideérkezett. Fél tizkor a miniszter kihallgatásra ment a királyhoz.

Kossuth súlyos beteg.

Budapest, szept. 3. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter állapota rendkívül súlyos. Ezt már nem is titkolják. A beteg nem tud felkelni, sőt mozdulni sem. Müller Kálmán egyetemi tanár feltétlen nyugalmat ajánlott a beteg pártvezérnek, aki azonban fontosabb ügyekben ma is fogadta a miniszterium referenseit.

Püspökök gyűlése.

Budapest, szept. 3. Ma délelőtt 10 órakor Vaszary Kolozs hercegprímás palotájában és elnöklése alatt gyűlést tartottak a róm. és gör. kath. püspökök. Az értekezletből távirati üdvözlést küldtek a pápának és a császárnak. Ezután Várossy Gyula referált a kongrua és a kath. autonomia dolgairól. A püspöki értekezlet 1 órakor ért véget.

Betolták a vaskohóba.

Teschén, szeptember 3. A frinidicei vasgyárban borzalmas szerencsétlenség történt ma. A munkások azt a kocsit, amelyben az egyik, 15 éves munkás fiú aludt, betolták az izzó vaskohóba, ahol gőzzé vált a boldogtalan gyermek. A vizsgálatot megindították.

Elfogott rablógyilkos.

Zágráb, szept. 3. Az ilicai rablógyilkos merénylet ügyében ma házkutatást tartottak a letartóztatott merénylő lakásán, ahol sok aranyeműt, azonkívül véres nyakkendő-t találtak. Bebizonyosodott, hogy a merénylő már többször büntetett előéletű ember.

Nagy fatelep-égés.

Székelyudvarhely, szept. 3. Kovácsnáról táviratozzák, hogy a Grödel-féle fatelepen 10,000 ölfa leégett. A kár a 200,000 koronát meghaladja.

Ötezer magyar munkás visszaszerződése.

Berlin, szeptember 3. Newyorkból táviratozzák a „Berl. Tagblatt”-nak. A pensylvániai kokszipar társaság, mely nem képes a megrendeléseknek eleget tenni, mint Pittsburgból jelentik, elhatározta, hogy ismét alkalmazza telepein azt az 5000 magyar munkást, kiket múlt ősszel elbocsájtott.

Osztálysorsjáték.

Budapest, szept. 3. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 3000 koronát nyert: 37067. 2000 koronát nyert: 53089 80740 1115593 116242 119614. 1000 koronát nyertek: 4534 35350 64721 69208 78831 101529. 500 koronát nyertek: 187 1232 2876 5596 7118 7236 13606 17478 24148 29911 31860 33583 33589 35190 36644 41420 42177 45363 46332 40209 49677 50393 50966 51931 56687 61095 63109 65052 65794 67941 70123 77501 84223 84267 88967 98877 91524 314833 116241 119233 122856 111884 124834 124968.

HIREK.

A halálba ment, mert fáradt volt.

Egy fiatal leány vált meg tragikus módon az élettől Temesvárott. A tragikus esetről ezeket írják nekünk: A temesvári gyárvárosi Vaspálya ut 14. számú házában lakik Garay János máv. pályafelügyelő családjaival. Tegnap este Garayék elmentek hazulról, csak az egyik leány, a 22 éves Adél maradt otthon. Mialatt a szülők távol voltak hazulról, Adél elővette édes apjának forgópisztolyát és azzal jobb halántékon lőtte magát. Azonnal meghalt.

Amikor a szülők este fél 11 órakor hazatértek, szerencsétlen leányukat már halva találták. Az öngyilkos leány levelet hagyott hátra, szüleinek címezve. A levél csak ezt a néhány sort tartalmazza: — Fáradt vagyok, isten veletek. Adél.

A szerencsétlen leány, állítólag szerelmi csalódás miatt, már két év óta nem távozott hazulról, nem mozdult ki a szobából és különösen az utóbbi hetekben teljesen magába zárkózott, buskomor volt és valóságos remete életet élt.

Püspöki konferencia. Vaszary Kolozs biboros hercegprímás ma délelőtti tanácskozással kiváta össze budai palotájába a püspöki kart. A püspököket, akik jóval a tanácskozás megkezdése előtt érkeztek meg. Kohl Medárd a hercegprímás segédpüspöke és Berger Mór szertartás-mester kanonok fogadta. A jelzett időre Samassa József egri érsek, Hornik Károly báró veszprémi és Boromissza Tibor szatmári püspök kivételével a püspöki kar valamennyi tagja megjelent. Vaszary Kolozs biboros d. e. tíz órakor nyitotta meg a tanácskozást. A konferencián a kongrua és az autonomia kérdésével foglalkoztak. A tanácskozással a hercegprímás indítványára üdvözlő-táviratokat küldtek a királynak és X. Pius Pápának.

Kossuth Ferenc betegsége.
A kereskedelmi miniszter egészségi állapotában tegnap beállott javulás tartósnak mutatkozik. Fájdalmi csaknem teljesen megszűntek és a baltérdizületben keletkezett daganat is mulófélben van. Dr. Müller Kálmán orvosprofesszor, főrendiházi tag kérdezősködésünkre azt a felvilágosítást adta, hogy Kossuth Ferenc az éjszakát nyugodtan töltötte s egészségi állapota tegnapi óta javult.

A husdrágaság a vidéken. Székesfehérvárról jelentik nekünk: Székesfehérvár város törvényhatósági bizottsága tegnap tartotta rendes havi közgyűlését dr. Saura Gyula polgármester elnöklésével. Előnk vitát provokált a husdrágaság csökkentése tárgyában hozott tanácsi határozat tárgyalása. A tanács ugyanis azt hozta javaslatba, hogy a város, a többi városok mintájára, állítson fel hatósági mészárszéket, miután a husárok leszállítása végett mészárosokkal folytatott tárgyalások nem vezettek eredményre. Többek hozzászólása után a közgyűlés úgy határozott, hogy amennyiben három napon belül a tanács által javaslatba hozott árak mellett a mészárosok vonakodnak a húst mérni, úgy a város hatósági mészárszéket állít fel.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Esküdtzéki tárgyalások. Szeptember hó 7-től szeptember hó 14-ig az alábbi esküdtzéki főtárgyalások lesznek: Szeptember hó 7-én, hétfőn: Furkó Tamás ellen, halált okozott súlyos testi sértésért. Szeptember hó 9-én, szerdán: Péntek Lajos ellen, nyomtatvány utján elkövetett rágalmaszás vétségéért. Szeptember hó 11-én, pénteken: Balint Endre ellen, nyomtatvány utján elkövetett rágalmaszás vétségéért.

§ Döntés a Grausz-ház ügyében. A város a Simonffy utcai piacon levő Grausz-ház elé falat épített, amelyet a tabla döntése alapján lerontatott. Most a kuria a város javára döntött, úgy hogy rövidesen ismét elzárattja a város a Grausz-ház piaci frontját.

Az ördög játszik.

(Folytatás.)

Ringó járással közelgett a tulsó soron Szénakazal Erzsi. Csinos arcú, megtermett fehér cseléd. Az öreg asszonyok egymás közt sokszor megemlegették az uraság cseh erdészének a hugát. Az volt olyan kitermett, férfi gyönyörűségére való, kívánatos teremtetés. Csintalan dolgok jutottak az öreg asszonyok eszébe a cseh erdészasszonyról, aki meg tudta értetni magát a falubeli legényekkel is, pedig ezek a fiúk csak magyarul tudnak, a cseh kisasszony pedig nem tudott.

Hogy el is tűnt egyszerre akkor a tájékról az erdészasszony! Csakugyan akkortájt találták Erzsit a kazal alatt. A bátyja, a pisze erdész még most is itt van, most se tud magyarul egy kukkot se. Savószinű szemével csak hunyorgat, mikor a huga felől kérdezősködnek. Haragszik érte és ilyenkor napokig nem lehet a szavát venni.

Ha jobban szemügyre veszi a hozzáértő férfi az Erzsit, nem kell sokat találgatni, hogy kiesoda ő a faluban. A férfinak tetszelgő, szerelemre ingerlő nő a paraszti sorban is éppen olyan, mint a finom, fővárosi dáma: kirívó. Erzsiről is leritt a piros szín, de meg kell hagyni, neki az állott jól. A félvilági nő (vagy félvilági?) nem tudja megtagadni magát; a szeme villanásában, a teste tartásában, a mozdulatában, a ruhájában benne van a természet. A tapasztalt férfi szem ezer közül kinézi, kiérzi, melyik az, aki leghamarabb meghaligatja.

— Gyere csak át Erzsi — rikkantolták át a tulsó sorra az urahagyott asszonyok.

Erzsi meghökölt. Meg is ijedt talán. Hiszen a férjes asszonyok nem szokták őt megszólítani! Csak nem akarják csúffá tenni?

Megállt és habozó tekintetét átvette a tulsó soron álló asszonyokra.

— Nem harapjuk le az orrod, Erzsi. Beszédünk van veled — hangzott át a biztatás.

— Mit akartok velem?

— Majd megmondjuk, nehogy rosszra gondolj.

Lassan mégis megindult Erzsi. Bátortalan, habozó tekintetével szinte kérdezte, hogy mit is akarhat tőle ez a bokoralja becsületes asszony? Mostanában nem vétett nékik, hiszen Amerikában vannak az uraik.

Elmondták aztán neki, hogy mit akarnak vele és a falu lánya megértette, mi szerepet szántak neki: őt szemelték ki a hitendő asszonyok az Amerikában dolgozó uraik hűségörzöjének.

Nebezen, de mégis ráadta a fejét az amerikai utra Szénakazal Erzsi. A hitős asszonyok rakták össze az utiköltségét, sőt még a vasutára is kikisérték.

Az ördög bizonyosan felkacagott, mikor a felfordult világot látta a faluban.

III.

Nagy sor az, a mikor a röghözragadt, egyszerű parasztember azzal a szándékkal szakad el a szülőfalujától, hogy 4-5 esztendeig nem fogja látni. Az amerikai pénz ráhajította erre is a szegény embereket.

Az egyszerű életből a világ sorába jutott a falu. Az együgyű parasztok, a kik addig még háromemeletes házat se igen láttak, a 10-20 emeletes newyorki felhőkarcolókat se bámulták meg.

(Folyt. köv.)

Aru- és értéktőzsde.

Szeptember 3.

Budapesti gabonátőzsde.

5 fillérrel drágább áron elkelt (50 kilogrammonként) 60,000 mm. buza.

Rozs 5-10, tengeri 10 fillérrel javult, zab, tartott.

A határidő-üzlet.

Jobb amerikai jegyzésekre és a fedezések, valamint a készáru piac javulása folytán szilárd volt az irányzat a határidőüzletben. A gabonaneműk ára barátságos hangulat mellett 5-10 fillérrel javult. Az általános forgalom mérsékelt maradt.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdeti	Változás
Buza október	1126	1132-1128
Buza ápr. 1909.	1162	1166-1163
Rozs októberre	936	940-938
Zab ápr.	963	966-964
Zab októberre	804	810-809
Tengeri július	—	—
Teng. aug.	—	—
Tengeri május 1909	730	734-731

A kis-macsitejgazdaságban kapható házhoz szállítva.

Csemege-vaj,

1 1/2 1/4 kilós csomagokban — ár 4 kor. 2 kor. 1 kor.

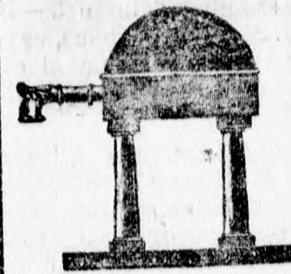
Hab tejszín,

1 ltr. 0.5 0.2 literes palackokban — ár 2 kor. 1 kor. 50 fill.

Teljes tej,

2 és 1 literes palackokban ltr-ént 24 f.

Megrendeléseket elfogad a gazdaság, (városi telefon 591) vagy Mayer Jenő csemege-üzlete.

Ajánlom kitudóan
* szerkesztett *

láncos kutamat

teljesen zárt,

fagymentes, nagy munkát végez.

Ugyszintén ajánlom szabadalmazott

kézidaráló gépem

darál óránként 25 liter terményt.

Megrendelhető: Bajzáth Ignácnál Székelyhídon.

Kerületi képviselőt

keres, gazdasági gépeinek árusítására a

"Nicholson"

gépgyár részvénytársaság

BUDAPESTEN, VI. Váci-ut 17. szám.

Szász joghallgató

egy uri családnál

külön bejárati szobát,

teljes ellátással keres. Cim a kiadóhivatalban.

Borsajtók
Bornymózsások
szőlőzuzók
faputtonok
raktára
Sesztina Lajos
vasúletében. Piac utoza 23.

Apróhirdetések.

TANITOK bármilyen iskolában vizsgázó magántanulókat, biztos eredménnyel. Cim a kiadóhivatalban. 10072.

IFJ. GYURKY SANDOR papirkereskedésében Kossuth utca 13. egy jó családból való fiú tanulóul felvétetik. 10073.

TIZ-TIZENKÉT éves leányt egy személyre való ebéd-hordásra keresek. Cim a kiadóhivatalban.

VALODI Foxterierr (him) fél éves, eladó. Cim a kiadóban. 10046

AZ ADRIAI biztosító társulat debrecenl vézérügynökségénél nyugdíjjogosultsággal egybekötött belső hivatalnokai állásra kerestetik. Jó megjelenésű, kereskedelmi akadémiát végzett uri emberek pályázhatnak. Kérvények szeptember 15-ig a társulat irodájában. — Arany János utca 1. — személyesen adandók be.

**AROMÁS ZAMATOS
PÖRKÖLT KÁVÉ
FÉLEGYHÁZY JÁNOSNÁL**

**Ha pénzét
áldozza
nyomatványra!!**

ha célszerű, izléses
JÓ MUNKÁT
kiván, — hívja telefonon
106. számot,
azonnal jelentkezni fog
MIHÁLY SÁMUEL
könyvnyomdája és papirkereskedése
Piac-utca 30. szám

Magyar találmány! Magyar ipari
66% Tüzelőanyag megtakarítás 66%
érhető el ujj és régieserép kályhánál a

RAPID

alkalmazásával. Bizottságilag kipróbálva
az összes európai és amerikai egyesült-
államokban szabadalmazva.

Több előismerő oklevél.
Nagyság szerint 30—36 koronáért kap-
ható és megrendelhető:
TÓTH GYULA
vaskereskedésben (Telefon 29) és a „RAPID”
gyorsfűtő vállalatnál (Telefon 647)

Nyelv és irodalmi intézet
Debreczen, Piac-u. 9. sz.

Előleges értesítés.

Tisztelettel hozzuk a t. közönség
tudomására, hogy intézetünket folyó év
szeptember hó 3-án megnyitjuk és be-
iratásokat már most elfogadunk fent-
jelzett helyiségeinkben.

a) Nyelvtanfolyamokra: német, an-
gol, francia, olasz, esetleg a magyar
nyelvre.

b) Német, francia, angol, olasz,
kereskedelmi levelezésre.

c) A világirodalom történet, művé-
szettörténet és esztétikára.

A nyelvtanfolyamokat a Berlitz-
módszer szerint vezetjük, a tanítvány
az első leckéjétől kezdve oszakis a
megtanulandó nyelvet hallja és beszéli.
Nyelvtanáraink kiválóan képzett kül-
földi (ugyanazon nemzetbeli) tanítók.
A többi tanfolyamokon ugyancsak első-
rendű tanárok oktatnak.

Tandíj havi 10 korona.

Magán és cserle-tanítás. Nappali és
estői tanórák. Prospektusunkat ingyen
és bérmentve küldjük.

Az igazgatóság.

DIÁKOT

3—4 alsóbb osztályut teljes
ellátásra felvesz uri család.
Darabos-utca 54. szám.

Szatmári részvényt

veszek bármilyet, ugyszintén
10 frankos

szerb sorsjegyet,
árfeltüntető levélre azonnal vá-
laszolok.

Horváth Béla
Szatmár.

A bőr ápolása kötelesség az egészség
érdekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek)
édeségét, hamvaságát, rózsaszínben látszó
fehérségét. Megszünteti a kézörösséget.
Az elcsúszott, kirepedezett és szétkilújtott arcot
vagy kezet, a legrövidebb idő alatt fehérré s
puhává teszi! Póder alá is igen ajánlható!

Katása gyors és biztos! Egy üveg
Mint bőrápoló szer páratlan! MOLLITERGIN
Teljesen fémmentes és ártalmatlan! Ára 1 kor.

Készítő helye s főraktára

Mihailovits Jenő gyógyszerháza a „Klgyó”-hoz
DEBRECENBEN,

Főpiac 31. sz. alatt, a Városházzal szemben.

Intézeti fehérneműek
előírás szerint

Matracok — paplanok — ágy-
huzatok — flaneltakarók —
esőernyők — gallérok —
nyakkendők — zsebkendők
harisnyák,

Donogán és Somossynál

Debreczen, kistemplombazár.

Iskolás gyermekek részére

kész fehérneműek, zsebkendők, ha-
risnyák, paplanok, madracok, pok-
rócok, (flanell takarók) és ágyteri-
tők legnagyobb választékban és
legjutányosabb árakon kaphatók.

Kardos László

vászon, fehérnemű és kelengye
üzletében

Debreczen, Kossuth-u. 9.

Alapított 1831. évben.

**DEUTSCHNÁL
MINDENKOR FRISS**

Valódi karlsbadi kétszersült
kapható.

Ott Károly ut.

őég áruháza

Kossuth-utca, városháza alatt,

feloszlik.

A raktáron levő

napernyők
darabja

35 kr.-ért és feljebb

lesznek elárusítva.

Moskovits József

uri szabó divatterme

Angol és hazai szövet
ujdonságok raktára

A legelegánsabb

uri ruha különlegesség

elsőrendű szabóműhelye

* Piac-utca 46. szám az udvarban. *

ELADOK

franco kövezet vám Debreczen.

I. rendű 2 éves vágás cser-
hasáb fát: ára 162 kor.
és 3 éves vágású I. rendű
ára 165 kor.

bükk hasáb fát 2 éves vá-
gású ára 168 kor.

utánvételel pontos kiszolgál-
lással gömbölyü bükk és
cserfa 2 éves I. rendű
ára 152 kor.,

gömbölyü tölgy II. rendű 2
éves vágás ára 140 kor.

nagyobb vételeknél adok engedményt
vétél szerint Tisztelettel:

Rézműves Salamon

Margitta.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 40 fill., minden további szó 4 fill., vastagabb betűvel nyomtatott szó 8 fill.

Levéli hirdetések pontosan válaszolunk, 52 k. a szükséges postabélyeg beküldetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

AJÁNLAT.

KÖZI és podgyász bőröndök (kofferek) Markbreit bőrönd-gyárában, Hatvan utca 5.

GIMNAZISTÁK Collegium közelében lakást és ellátást kaphatnak. Cim a kiadóban. 10047

NYOMTATÓ utca 7. számú háznál 2 szobás utcai lakás azonnal kiadó. 10040

ELSORENDŐ saját termésű csemege szőlő kosaranként kapható Benyáts Emil főtéri üzletében. 9882

FÉRFI-, női- és gyermek harisnyák nagy választékban, harisnyafejelés, színes és fehér himzés vállalat. Füstös Dezső előnyomda és női kézimunka üzletében Piac-utca 12. 8144

GIMNAZISTÁK közvetlen a collegium mellett lakást kaphatnak, esetleg teljes ellátást is. Cim a kiadóban. 10010

Négy-öt szobás teljesen modern lakást keresek f. évi november 1-re, dr. Szilágyi Imre, Csapó utca 4. 10006

CSAPÓ utca végén egy szép kis új ház eladó. Cim a kiadóban. 10001

GIMNAZISTÁK teljes ellátásra felvétetnek keresztény uri családnál Szent-Anna utca 44.

FÉRFI, fiu és női fehérneműk, ingek, gallérok kényelmek, nyakkendők, sebkendők, harisnyák és keztyűk legolcsóbban beszerezhetők Márton Gyula divat áru üzletében Piac-utca 9. Bika-szálloda mellett. Új harisnyák kötése és fejése elfogadtatik.

4 szobás lakás kényelmes mellékhelyiségekkel és egész udvarral kiadó, azonnal átvehető esetleg a ház is eladó. Cim a kiadóban.

ÜGYES fodrászó és manicurozó ajánlkozik házakhoz, Simonfi utca 7. sz. 10055

VILLNYSZERELŐ, aki önállóan dolgozik állandó alkalmazást nyerhet, Pollák Samunál Piac utca 43. sz. 10058

KÉT szoba elő szob kiadó Egmalom utca 3. sz.

DÉLBŐTTI főzést valál jó főzőnő, esetleg magános urhoz is elmegy takarítónőnek Zöldfa utca 10. sz. 10060

NOVEMBER 1-re kiadó garcon lakások Battlyányi utca 14. 10064

KÖZÉPKORUNO egy gyermek mellé bennének ajánlkozik. Cim a kiadóhivatalban. 10067

KERESLET.

KÖNYVELŐT szerény igényekkel azonnali be-lépésre keres Debreceni Első Szalagszövőgyár Bathlen utca 32., hová pályázni kívánók kérvénőket eddigi működési bizonyítványuk masodlataival, igényük megjelölésével nyújtsák be. 10053

EGY jó családból való fiu tanulónak felvétetik Félégyházy János fűszer üzletében. Piac- és Miklós-utca sarok. 10051

GYAKORLOTT gépiró leány irodai alkalmazást keres, cim a kiadóban. 10043

H.-Szoboszlón Tőkés Zsigmond vas és fűszer üzletében egy tanuló felvétetik 9998

CSEPLŐGÉP garnitúrát veszek és eladok Széchenyi-u. 44. Ehrenreich. 9758

TANULO leányok fehérnemű varráásra felvétetnek Csapó-u. 53. sz. 9879

EGY kis szobakutya keresetlik megvételre. Megtudható a kiadóban. 10066

MUNKÁS leányok aranyozó munkára felvétetnek. Darabos utca 16. 10066

ELADÁS.

EGY hármass sz. vertheim szekrény eladó József-kir.-herceg-utca 46. szám. 10056

ELADÓ ház Homokertben 67 szám első járás. Négy szoba, három konyha, háromszázöt szőlő. Ára 3200 forint. Tízszáz kamatot hoz 10063

60 hectoliter háromszor lehozott 1907. évi takerti bor együtt vagy kisebb mennyiségben 50 literen felül eladó. József kir. herceg u. 13. Ugyanott két holdas szőlő kőser borkak eladó. 10042

MODERN rövid zongora eladó vagy kiadó Rákóczi utca 49. sz. 10013

15-20 vaggon rózsa krumpli eladó Geréby Pál gazdaságában. 9939

ELADÓ HAZ Bundi utca 12. szám.

ÉRZÉSBET-UT 23 számú ház eladó. Értkezni ugyanott. 10062

HEGEDŰK eladók. Cim a kiadóhivatalban.

CIMBBLOM eladó. Bethlen-u. 74. sz. 10065

ELADÓ egy jókarban levő borsajtó — vasprés jutányos áron, megtekinthető a Homokkert II. járás 141. sz. alatt bármikor. 10071

Tankönyvek fél áron!

Az összes fiu- és leányiskolákban használandó tankönyvek, az új tantervhez alkalmazva **fél áron** kaphatók

Harmathy antiquariumban
Füvészkert-utca 14. szám
Iskola táskák feltűnő olcsón.

Legjobb órák,
legszebb ékszerek

szóló árban jótállással!

Kurián Gyula műórák

Debrecen, Piac-utca 42. szám.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörccs és gyomorfájás, rögzített székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. „A. MOLL” feliratu ónozáttal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer közzvény, csusz és megfázás egyéb következményeinél legismertesebb népszor.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

Moll gyermek szappanja

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készítik gyermek és hölgy szappan a bőr okszerű ápolására gyermekek s felnőttek részére. Ára darabonként 40 fill. Öt darab 1 kor 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan „Moll A.” védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:

MOLL A. gyógyszerész

cs. és kir. udvari szállító által.

Bécs Tuchlauben 9. szám.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

FESTŐISKOLA

Rajzó Miklós

festőiskolája

Piac utca 41. sz. a.

Hátul a kerthelyiségben megnyílt.

Beiratkozásokat ugyanott elfogad d. e. 9-12-ig, d. u. 2-4-ig.

Nyugodalmos csendes lakást,
esetleg teljes ellátást kaphatnak, felsőbb iskolai tanulók külön szobában magános úrnőnél, Csapó utca 49. sz.

149-1908.

Hirdetmény.

A debreceni országos tanítói árva-ház 1908. évi szeptember 15-től árlejtést hirdet az árva-ház számára 1910. január 1-ig szükséges tej szállítására. Napi szükséglet 60 liter.

Az árlejtés 1908. szeptember hó 7-én d. e. 9 órakor fog az árva-ház iroda helyiségében megtartatni. Bántalmazás 200 korona teendő le vagy készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban. Az árlejtés után megkötendő szerződési minta az árva-ház iroda helyiségében megtekinthető.

Ajánlatok az árlejtés megkezdéséig az árva-ház igazgatójánál adhatók be, később beadott ajánlatok nem fogadtatnak.

Debrecen, 1908. augusztus 31-én.

Kozma László,
árva-házi igazgató.

POLOSKÁK!

teljes kiirtását

felvállalom, úgy a falakból, mint a butorokból saját találmányu irtószeremmel, mely üveg számra is kapható;

3, 5, és 7 koronás üvegekben.

Poloska, sváb * és moly * irtó por,

50 fill. és 1 koronás zacskókban.

Schwartz Izsó,

Debrecen, Zugó- 7. Reálskolával szembe.

Hallatlan olcsó szőlő eladó

a Martinkán.

1100 négyszögöl, kitünő termés, nemes fajú gyümölcsfák, ház és jó vizű kutez mindössze csak 2000 korona.

Bővebbet Csapó-utca 49.